

Универзитет у Београду
Саобраћајни факултет

Публиковани наслови током 2022. године

*Издања Саобраћајног факултета могу се набавити у
факултетској продавници књига и путем каталожке продаје.*

Више о Факултету и издањима која се налазе у продаји можете сазнати ако посетите наш сајт

<http://www.sf.bg.ac.rs>, део: Издавачка делатност

e-mail: idsf@sf.bg.ac.rs

Београд, децембар 2022.

Декан:

проф. др Небојша Бојовић

Главни и одговорни уредник:

проф. др Маријана Петровић

Уређивачки одбор:

1. Др Петар Миросављевић, редовни професор – продекан за студије,
2. Др Мирјана Бугариновић, ванредни професор
– представник Одсека за железнички саобраћај и транспорт,
3. Др Ана Трпковић, доцент
– представник Одсека за друмски и градски саобраћај и транспорт,
4. Др Александар Радоњић, ванредни професор
– представник Одсека за водни саобраћај и транспорт,
5. Др Славица Дожић, ванредни професор
– представник Одсека за ваздушни саобраћај и транспорт,
6. Др Снежана Тадић, ванредни професор
– представник Одсека за логистику,
7. Др Александра Костић-Љубисављевић, редовни професор
– представник Одсека за поштански и телекомуникациони саобраћај,
8. Др Маја Петровић, ванредни професор
– представник Општеобразовних катедри,
9. Весна Сала, представник запослених у служби Издавачке делатности (ИДСФ).

Технички уредник:

Предраг Кнежевић, 3091–344

Скриптарница:

Душица Ловрић, 3091–347

Издавачка делатност Саобраћајног факултета публикује уџбеничку литературу, монографије, часописе, зборнике радова са симпозијума и стручних скупова из области саобраћаја, транспорта и комуникација. Оформљена скоро кад и Саобраћајни факултет, током протеклих година публиковала је 1.034 наслова.

Током 2022. године публиковано је 25 наслова:

- 9 основних уџбеника (од тога 4 првих издања);
- 3 зборника радова;
- 10 помоћних уџбеника (од тога 5 првих издања);
- 2 ауторизоване скрипте;
- 1 брошура.

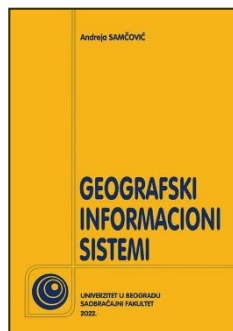
У наставку је дат приказ публикованих наслова са основним подацима о публикацији и изводом из предговора првих, допуњених и измењених издања. Наслови су приказани према редоследу објављивања током 2022. године.

Основни уџбеници:

Др Андреја Самчовић

ГЕОГРАФСКИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ

Рецензенти: др Ирини Рељин, др Верка Јовановић,
основни уџбеник, II допуњено и измењено издање,
253 стр., латиница,
ISBN 978-86-7395-451-6

Из предговора: Књига *Географски Информациони Системи* покушава да интегрише кључне концепте који стоје иза технологије, са посебним освртом на апликације у реалном свету. Препознавајући чињеницу да бројни потенцијални корисници ГИС-а нису експерти, или да су им једино потребне одговарајуће карте, књига је тако замишљена да буде приступачна, прагматична и концизна. Може се рећи да књига *Географски Информациони Системи* представља увод у начин како се креирају и користе дигиталне карте, односно обухвата знатно шире поље примене ГИС-а.

Пошто се ГИС и са њим повезане геопросторне и навигационе технологије брзо мењају, неопходан је флексибилан и динамичан текст како би изложена материја била актуелна и релевантна. Иако се основни концепти ГИС-а не мењају, апликације и примери из реалног окружења су флуидни и динамични.

Овај уџбеник може да послужи за уводне курсеве из области ГИС технологије, како класичних тако и *онлине* курсева. Додатна намера аутора је да читаоце упути на савремене алате за просторну анализу, имајући у виду визуелни значај карата са којима се сусрећемо.

Уџбеник *Географски Информациони Системи* представља резултат сада већ десетогодишњег држања курса, најпре *Основа ГИС-а*, а затим *Географских Информационих Система*, на модулима за Телекомуникациони саобраћај и мреже као и за Ваздушни саобраћај, на Саобраћајном факултету у Београду.

Уводна разматрања обухватају дефиниције ГИС-а, компоненте за развој ГИС-а и терминологију. Посебном темом се објашњава процес геореференцирања података, одређивање географских координата и коришћење извора података као што су растерске слике (на пример, карте, сателитски и аероснимци, слике снимљене дроном, дигиталном камером и др.).

Визуелизација, тродимензионалне (3Д) слике, карте и типови карата су представљени у другом поглављу као основа једноставне комуникације и конвертовања (трансфера) кодованих информација из ГИС базе података у облик погодан за перцепцију људског чула вида. Посебно и неопходно место у уџбенику заузимају пројекције, модели Земље, глобални референтни системи, картографске пројекције, којом се свака тачка на Земљиној површини (која није равна) пројектује на равну површину и сферични 3Д свет трансформише у 2Д равну површину, на екрану или на папиру.

Развој Web GIS-а, пратећи стандарди, интерфејси и протоколи су описани у трећем поглављу које се бави дигиталном картографијом, уређењем растерских слика, особинама мреже са векторским објектима (нпр. телекомуникационе мреже) и сервисима који кориснику пружају могућност проналажења локације неког објекта, израчунавање руте, растојања или проналажење додатних информација. Такође, дат је приказ веб сервиса за слојеве података и преклапања, веб сервиса за објекте, геокодирање, процесирање, претраживање, особине метаподатака, аналитичких сервиса, као и сервиса за мреже.

Осим Web GIS-а у четвртном поглављу су приказане основне функције десктоп ГИС-а, затим комерцијална и флексибилна решења као што су ESRI ArcGIS, MapInfo, Geomedia и друга. Мобилни ГИС, уређаји и архитектура, GPS уређаји, локацијски сервиси, апликације, смарт телефони, таблети, лаптоп и други уређаји су описани као пресек нових ГИС технолошких трендова у том поглављу.

Базе ГИС података заузимају пето поглавље у коме су приказани просторни подаци који се односе на геометријске особине објеката, затим атрибутски подаци који представљају особине објеката и временски подаци који показују стање и промене у простору кроз време. Осим тога, наредно поглавље описује тренутно на тржишту најчешће коришћене ГИС апликације.

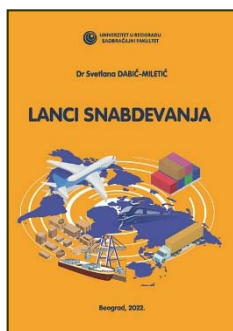
Географски информациони модели података, растерске и векторске датотеке (шпагети и тополошки модел), концепт слојева као и формати фајлова за

меморисање су детаљно представљени у седмом поглављу. Извори података у ГИС-у, даљинска детекција, сензори, резолуција (просторна, спектрална, временска) сателитске слике, аеро-фотографије, дигитални модел терена, као и конверзија аналогних података у дигиталне, разматрани су у осмом поглављу.

Неопходна пажња у наредном поглављу је посвећена прикупљању података, функцији, особинама и принципима рада ГПС-а, секундарним подацима, као и квалитету података. Посебно поглавље, десето, бави се управљањем ГИС подацима DBMS (*Database Management System*), типовима база података, формирањем, меморисањем, одржавањем и претраживањем великог низа података који су дистрибуирани у једном или више фајлова, преко комерцијалних софтверских пакета као што су *Microsoft Access*, *Oracle*, *FileMaker Pro*, или *Avanquest MyDataBase*.

Развој ГИС стандарда је представљен примерима *Open Geospatial Consortium* (OGC), или *International Standards Organization* (ISO) у наредном поглављу. Наведени су најчешћи стандарди објављени од стране OGC – *Web Map Service* (WMS), *Web Coverage Service* (WCS), *Web Feature Service* (WFS), *Web Processing Service* (WPS), *Catalogue Service for the Web* (CS-W), *Geography Markup Language* (GML). Такође, детаљно су описани слободни софтвери као што је GeoAPI (ISO у серији 19100) који обезбеђује низ Јава и Пајтон интерфејса за ГИС апликације који могу да допринесу унапређењу неопходних практичних знања.

Уџбеник садржи примере најпопуларнијих географских информационих система са отвореним кодом у које се убрајају: GRASS (*Geographic Resources Analysis Support System*), Quantum GIS (QGIS), uDig (*User-Friendly Desktop Internet GIS*), gvSIG (*Generalitat Valenciana, Sistema d'Informacio Geografica*), SAGA (*System for Automated Geoscientific Analysis*), и др.

Др Светлана Дабих-Милетић

ЛАНЦИ СНАБДЕВАЊА

Рецензенти: др Момчило Миљуш,
др Милорад Килибарда,
основни уџбеник, I издање, 264 стр., латиница,
ISBN 978-86-7395-452-3

Из предговора: Мотиви за писање уџбеника проистекли су из вишегодишњег искуства аутора у раду са студентима на предмету Ланци снабдевања, респектујући материју која се обрађује на бројним другим курсевима које похађају студенти завршних и Основних и

Мастер академских студија Одсека за логистику Саобраћајног факултета Универзитета у Београду. Истраживања бројних различитих области ланца снабдевања аутора уџбеника, резултирала су значајним теоријским и практичним искуствима, релативно великим бројем истраживања, публикација, али и констатацијом да се ради о изузетно комплексној и сложеној проблематици.

Имајући у виду сложену конфигурацију и начин функционисања ланца снабдевања, јасно је указано на чињеницу да овај курс представља свеобухватни приступ стварању основе за даља теоријска и практична усавршавања студената Одсека за логистику, али и оних који имају намеру да стекну основна и унапреде постојећа знања из готово свих елемената који су обухваћени материјом која се обрађује на овом предмету. Стога је, кроз писање овог уџбеника, намера аутора да само један од циљева буде допринос стварању научно-теоријске основе, као и практичне подршке у стицању и примени основних сазнања у лакшем разумевању и савладавању основа курса/предмета Ланци снабдевања.

На основним академским студијама, овај уџбеник покрива све области које се изучавају и анализирају на предмету Ланци снабдевања. За студенте Мастер академских студија, овај уџбеник представља добру полазну основу за унапређење и надоградњу знања и вештина из предмета Одабрана поглавља интралогистике и Одрживо управљање ланцима снабдевања. Аутор уџбеника посебно саветује његово коришћење на Докторским академским студијама Саобраћајног факултета, нарочито за предмет Управљање ризицима у ланцима снабдевања.

Др Далибор Петровић

СОЦИОЛОГИЈА е-комуникација

Рецензенти: др Марија Бабовић, др Ана Мартиноли,
др Јелена Клеут,
основни уџбеник, I издање, 244 стр., латиница,
ISBN 978-86-7395-455-4

Из предговора: Уџбеник Социологија е-комуникација намењен је студентима Саобраћајног факултета који слушају истоимени предмет на првој години студија. Осим њих, овај уџбеник могу користити наставници и студенти других високошколских установа у Србији

које у свом плану и програму имају области које су делом или у целини покривене његовим садржајем.

Сам уџбеник је настао као резултат две деценије дугог рада на успостављању нове социолошке дисциплине која је у центар свог интересовања поставила друштвене аспекте, односно узроке и последице, електронског комуницирања.

....

Уџбеник Социологија е-комуникација је подељен на четири основна сегмента. У првом сегменту, који обухвата прва три поглавља, дефинишу се основни појмови и теорије електронског интерперсоналног комуницирања. Уводни сегмент уџбеника је постављен мултидисциплинарно како би се студентима који нису имали додир са социолошким и/или комуниколошким концептима пружио основни оквир за правилно разумевање феномена интерперсоналног е-комуницирања. Због тога сам сматрао важним да их упознам са основним елементима комуникационог процеса, али и са основним концептима који се тичу друштвених последица снажног уплива дигиталних технологија у наш свакодневни живот. Такође, у овом делу уџбеника се одређује и предмет социологије е-комуникација. Важно је додати и то да електронски масовни медији и феномен масовне комуникације, будући да припадају већ установљеним и научно добро покривеним областима, остају ван фокуса овог уџбеника.

Други сегмент, који покривају поглавља 4, 5 и 6, састоји се од социолошко историјске анализе развоја технологија интерперсоналног е-комуницирања. Сматрао сам да за правилно тумачење друштвених аспеката електронског комуницирања морамо да се вратимо на почетак, односно у најранију тачку масовног уплива комуникационих технологија у свакодневни живот људи. Због тога, овај сегмент уџбеника започињем објашњавањем друштвених аспеката широке употребе телеграфа кога неки аутори називају викторијанским интернетом, након чега се пажња усмерава на друштвене аспекте употребе телефона коме су, за разлику од телеграфа, биле потребне деценије да се избори за статус кључног електронског средства за интерперсоналну комуникацију. Након тога, у овом сегменту се бавим и друштвеним аспектима развоја савремених технологија е-комуницирања, мобилним комуникацијама и интернетом.

Трећи сегмент, који обухвата поглавља 7, 8 и 9, се у потпуности фокусира на савремени феномен онлајн комуницирања. Кроз ова поглавља се идентификују и дефинишу дигиталне платформе за интерперсонално комуницирање, након чега се објашњавају друштвени аспекти, односно узроци и последице њихове широке примене. Овде се посебна пажња поклања друштвеним медијима који постају

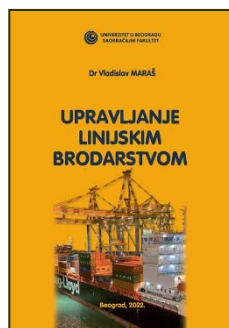
кључне комуникационе платформе за организовање друштвеног живота савремених људи.

На крају, четврти сегмент је посвећен политичкој и економској сфери које заједно са културном која се провлачи кроз више поглавља овог уџбеника, творе друштвени систем. Студенти ће моћи да виде како интерперсонална, P2P употреба дигиталних технологија трансформише економски и политички живот тако што отвара простор за никад снажнији продор међусобно умрежених појединаца у ове сфере. Наравно, употреба дигиталних технологија за интерперсонално комуницирање поред низа погодности носи са собом и низ опасности којима је посвећено последње поглавље.

Др Владислав Мараш

УПРАВЉАЊЕ ЛИНИЈСКИМ БРОДАРСТВОМ

Рецензенти: др Зоран Радмиловић, др Ненад Зрнић,
основни уџбеник, I издање, 199 стр., латиница,
ISBN 978-86-7395-456-1

Из предговора: Уџбеник Управљање линијским бродарством разматра проблематику превоза контејнера на поморским и унутрашњим пловним путевима. Ова проблематика је разматрана са четири становишта те се, сходно томе, уџбеник дели у четири целине. У првом делу (Поглавље 2) се описују начини организације и процеси планирања превоза контејнера у линијским сервисима у водном саобраћају. Даје се детаљан опис врста контејнера које се најчешће користе у овим процесима, детаљно се анализира улога и значај свих учесника у процесима изградње, организовања и извршавања транспорта контејнера у водном саобраћају и разматрају се врсте, односно нивои планирања и одлучивања у пословању линијских бродарстава.

Други део (Поглавље 3) се бави линијским бродарством у поморском транспорту. У овом делу се анализира развој контејнерске флоте у периоду од 1950-их до данас, указује се на врсте контејнерских бродова које се могу срести у експлоатацији, обрађују начини организовања контејнерских сервиса у поморском транспорту, разматрају постојеће поморске транспортне мреже на глобалном нивоу и сагледавају различити изазови који се јављају приликом одржавања успостављених линија пловидби контејнерских бродова.

Проблематика везана за превоз контејнера на унутрашњим пловним путевима разматрана је у трећем делу уџбеника (Поглавље 4). У овом делу се посебна пажња посвећује следећим аспектима: односу између димензија унутрашњих пловних путева и димензија контејнерских бродова; развоју контејнерских бродова на унутрашњим пловним путевима Европе; могућностима укључивања контејнерског унутрашњег водног транспорта у мултимодалне транспортне ланце; могућностима развоја овог вида транспорта на унутрашњим пловним путевима малих димензија; начинима организације контејнерског превоза на унутрашњем пловном путу или његовом одређеном сектору; фазама и условима развоја мреже контејнерских линијских сервиса на унутрашњим пловним путевима. Посебно су обрађене могућности развоја контејнерских линијских сервиса на Дунаву.

...

Поглавље 4 се такође бави и проблемима рутирања бродова на одговарајуће линије пловидбе у унутрашњем водном транспорту. У том погледу, приказан је и модел мешовитог целобројног линеарног програмирања који се може користити за одређивање оптималних линија пловидби контејнерских бродова на било ком унутрашњем пловном путу. Истакнуто је и показано да се за решавање датог математичког модела, за све студије случаја које се односе на реку Дунав, може користити и посебно развијени онлине алат, чији је назив Container Network Development или скраћено CND. CND алат је доступан на линку <http://dionysus.sf.bg.ac.rs/>.

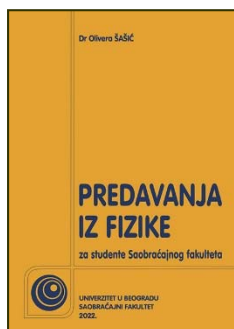
Процеси управљања токовима празних контејнера описани су у четвртом делу овог уџбеника (Поглавље 5). Ови процеси су анализирани како са становишта бродарских компанија, тако и у односу на њихову улогу у континенталним дистрибутивним и транспортним системима. Посебна пажња је посвећена трошковима који се везују за превоз, складиштење и закуп празних контејнера.

Овај уџбеник је настао као резултат дугогодишњег ангажовања аутора у истраживању процеса планирања линија пловидби контејнерских бродова у поморском и унутрашњем водном транспорту

...

Садржај уџбеника је прилагођен наставним плановима и програмима више предмета на основним, мастер и докторским студијама на Студијском модулу за водни саобраћај и транспорт Универзитета у Београду – Саобраћајног факултета. Како обрађени аспекти превоза контејнера на поморским и унутрашњим пловним путевима обухватају целокупно наставно градиво из предмета Управљање линијским бродарством (VI семестар), то овај уџбеник представља основну

литературу за наведени предмет. Поред тога, уџбеник може бити користан и као литература за предмет Поморски транспорт, који се слуша у V семестру основних студија, по акредитованом студијском програму Модула за водни саобраћај и транспорт из 2021. године. Области које су обрађене у овом уџбенику могу послужити и за савладавање градива из предмета Технологија водног саобраћаја и транспорта 1 (VII семестар) и Технологија водног саобраћаја и транспорта 2 (VIII семестар). С обзиром на примењене теоријске и методолошке поступке, уџбеник могу користити студенти свих студијских модула на Универзитету у Београду – Саобраћајном факултету, али и стручњаци из различитих области, попут саобраћајног планирања, агенцијског и комерцијалног пословања, лучког управљања, транспортне економике и политике, и сл.

Др Оливера Шашић

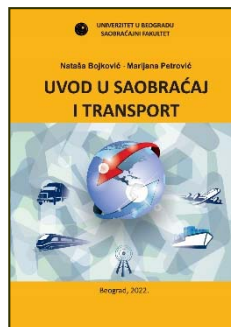
ПРЕДАВАЊА ИЗ ФИЗИКЕ за студенте Саобраћајног факултета

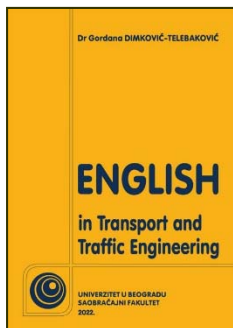
Рецензенти: др Драгослав Кузмановић,
др Јасмина Јовановић,
основни уџбеник, III издање, 241 стр., латиница,
ISBN 978-86-7395-383-0

**Др Наташа Бојковић
Др Маријана Петровић**

УВОД У САОБРАЋАЈ И ТРАНСПОРТ

Рецензенти: др Снежана Пејчић Тарле,
др Небојша Бојовић,
основни уџбеник, III издање, 238 стр., латиница,
ISBN 978-86-7395-391-5

Др Гордана Димковић-Телебаковић

ENGLISH in Transport and Traffic Engineering

Рецензенти: др Предраг Новаков,
др Зоран Радмиловић
основни уџбеник, VII издање, 421 стр., латиница,

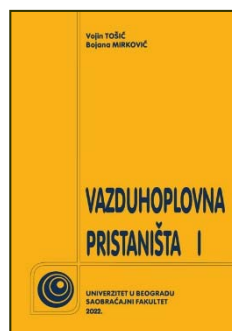
ISBN 978-86-7395-180-5

**Др Војин Тошић
Др Бојана Мирковић**

ВАЗДУХОПЛОВНА ПРИСТАНИШТА 1

Рецензенти: др Обрад Бабић, др Феђа Нетјасов,
основни уџбеник, III издање, 156 стр., латиница,

ISBN 978-86-7395-283-3

**Др Славко Весковић
Др Мирко Чичак
Др Сањин Милинковић**

ТЕХНОЛОГИЈА ЖЕЛЕЗНИЧКОГ САОБРАЋАЈА

Рецензенти: др Гордан Стојић, др Норберт Павловић,
основни уџбеник, I издање, 241 стр., латиница,

ISBN 978-86-7395-463-9

Из предговора: Ова књига је настала припремањем предавања која држимо студентима Саобраћајног факултета у Београду. Предмет „Организација железничког саобраћаја” постоји у наставном плану од оснивања Саобраћајног факултета, боље речено од оснивања Високе саобраћајне школе (1950. године), али под насловом „Експлоатација железница”.

Захтеви ефикасности функционисања, с једне стране, те веома брзе промене на основним компонентама, тј. брзо прелажење из једног стања у друго у свим доменима људске делатности, па и на железници, указују на значајне функције организовања.

Имајући у виду значај појединих компонената железнице као радне организације (средства, радна снага, радни услови и др.) чијим се појединачним функционисањем остварује деловање железнице у целини како би се остварио заједнички циљ – квалитетан превоз робе и путника, није тешко уочити важност овладавања методама за њен успешан рад.

За правилну оцену значаја организовања железничког саобраћаја нужно је уочити потребу постојања заједничког циља свих подсистема железница.

У развијеним земљама поклања се велика пажња истраживању и примени нових метода, форми и облика рада. Међутим, и код тих земаља може да се примети да су резултати рада различити у зависности од степена примене савремених принципа организација.

Научна мисао из области организације железничког саобраћаја, слично као код других научних области, доживела је у последње време наглу експанзију свог развоја. У жељи да нашим студентима пружимо што више знања и да их оспособимо да се што пре укључе у решавање конкретних, актуелних проблема железнице, наставним планом од 1971. године повећан је фонд часова за овај предмет и из практичних разлога ова материја подељена је на два дела, и то: „Организација железничког саобраћаја I” и „Организација железничког саобраћаја II”. Преласком на Болоњске принципе и стандарде високог школства у Републици Србији који су заживели на Универзитету у Београду, а тако и на Саобраћајном факултету двосеместрални предмет „Организација железничког саобраћаја II” подељен је на два једносеместрална предмета. Протеклих петнаестак година предмети су неколико пута мењали називе, да би се у последње две акредитације Саобраћајног факултета усталили називи „Технологија железничког саобраћаја” и „Превоз путника железницом”. Садржај овог уџбеника одговара наставном плану предмета „Технологија железничког саобраћаја”, па отуда и његов назив.

У овој књизи покушали смо да упознамо студенте и друге читаоце почев од основних појмова и терминологије до најновијих научних достигнућа која се примењују у организацији железничког теретног саобраћаја, али су заступљена и данашња практична решења. Време и простор нису нам дозволили да се довољно упустимо у дубину свих

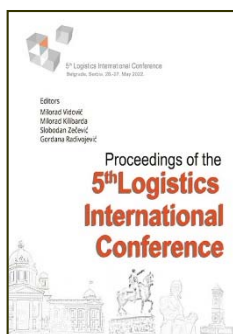
проблема, па смо у таквим случајевима покушали да поставимо проблем и усмерио читаоца на начине његовог решавања.

Материја која се излаже у овој књизи обухвата следеће области: организација рада станица, колских токова – план формирања возова, нове технологије превоза робе у железничком саобраћају, организацију рада чворова, организацију рада у индустријским комплексима и лукама и моделирање у железничком саобраћају.

Терминологија у области организације железничког саобраћаја није још у потпуности утврђена. Стога смо често били принуђени да сами усвојимо неке од термина и то тако што боље одговарају појму који тумаче, или оне који се најчешће јављају у пракси. Време треба да покаже да ли ће ови нови стручни називи бити усвојени.

Књига је намењена првенствено студентима који се у свом образовању сусрећу први пут са проблематиком организације и технологије железничког саобраћаја. Области које су обрађене у књизи предвиђене су наставним планом и програмом за основне академске студије, али и делимично за предмете на мастер и докторским студијама који се баве технологијом железничког саобраћаја. Такође, управо због материје коју обрађује, њеног обима и дубине, веома ће корисно послужити дипломираним инжењерима и свим онима који се баве организацијом и технологијом железничког саобраћаја.

Зборници радова:

Proceedings of the 5th Logistics International Conference

Editors:

dr Milorad Vidović, dr Milorad Kilibarda,
dr Slobodan Zečević, dr Gordana Radivojević,
zbornik radova, 399 str., latinica,
ISBN 978-86-7395-453-0

DOI: [10.37528/FTTE/9788673954530.LO](https://doi.org/10.37528/FTTE/9788673954530.LO)

From preface: 5th LOGIC meeting was held under specific conditions caused by global COVID 19 pandemic which moved the conference from the regular schedule in year 2021 to the year 2022. For the first time,

meeting was organized as a hybrid, giving opportunity of both in-person and on-line participation.

During the conference, 95 authors presented 39 papers in conference sessions, 27 presentations was in workshops oriented to the best practice, while 6 presentations were in students' workshop.

For the fifth LOGIC conference interest expressed people from 13 countries, while speakers and discussants came from 9 countries. Through the academic sessions, best practice sessions and workshops more than 300 people have taken active participation, confirming again importance and actuality of logistics both in academic and practical sense. The meeting showed again that LOGIC keeps it fundamental values, not only discussing, but also generating and creating ideas.

....

As same as the logistics itself, this book brings wide specter of different topics, from the modeling and methods to the technologies and practice. Although the book primarily addresses problems in logistics, we believe that the interdisciplinary nature of logistics could make it helpful for wider auditorium as well.

ЗБОРНИК РАДОВА КОНФЕРЕНЦИЈЕ О ТЕХНИКАМА САОБРАЋАЈНОГ ИНЖЕЊЕРСТВА – ТЕСи 2022

Уредник зборника: др Никола Челар,
зборник радова, 384 стр., латиница,
ISBN ISBN 978-86-7395-458-5, латиница

DOI: [10.37528/FTTE/9788673954585/TESi.2022.DR](https://doi.org/10.37528/FTTE/9788673954585/TESi.2022.DR)

Зборник радова са 13. научно-стручне конференције са међународним учешћем о техникама у саобраћајном инжењерству „ТЕСи“, у организацији Саобраћајног факултета – Модула за саобраћајно инжењерство и Катедре за планирање и регулисање саобраћаја. Програмске области: Регулисање и управљање саобраћајем; Планирање саобраћаја; Теорија тока, капацитет путева и вредновање у саобраћају; Саобраћајно пројектовање; Експлоатација и управљање путевима; Паркирање и Интелигентни транспортни системи и нове технологије.

Четрдесети симпозијум о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају – ПостТел 2022

Уредници зборника: др Валентина Радојичић,
др Небојша Бојовић, др Дејан Марковић,
др Горан Марковић
зборник радова, 385 стр., латиница,
ISBN 978-86-7395-461-5

DOI: [10.37528/FTTE/9788673954165/POSTEL.2022.PS](https://doi.org/10.37528/FTTE/9788673954165/POSTEL.2022.PS)

Из предговора: Зборник радова јубиларног XL Симпозијума о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају – ПостТел 2022, садржи резултате истраживања из области поштанског и телекомуникационог саобраћаја у протеклом једногодишњем периоду.... Тематика Симпозијума везана је за актуелна истраживања у областима од посебног значаја за поштански и телекомуникациони саобраћај, код нас и у окружењу. Радови су по позиву и сврстани су у три секције: Менаџмент процеса у поштанском и телекомуникационом саобраћају; Поштански саобраћај, мреже и сервиси и Телекомуникациони саобраћај, мреже и сервиси.

Аутори секције **Менаџмент процеса у поштанском и телекомуникационом саобраћају** истраживали су актуелне теме поштанског и телекомуникационог сектора, и могућности примене савремених менаџерских алата и техника за решавање проблема у овим секторима. Фокус аутора био је на анализи даљег развоја поштанског и телекомуникационог сектора, односно трендова који га карактеришу, са посебним нагласком на: одрживи развој поштанског и телекомуникационог сектора у складу са променама макроекономске ситуације, унапређење процеса доставе поштанских пошиљака, као и тестирање различитих модела за предвиђање обима услуга, а све са циљем прилагођавања новонасталим условима пословања.

Секција **Поштански саобраћај**, мреже и сервиси садржи радове који са научног и стручног аспекта анализирају поштански сектор и припадајуће актуелности. Аутори радова, између осталог, истражују пословање поштанских оператора са становишта критичних фактора успеха, могућности за побољшање пословања у контексту савремене индустрије, као и са становишта наступа великих оператора у дигиталном окружењу. Такође, пажња је посвећена и доприносу поштанског сектора спровођењу циљева одрживог развоја Уједињених нација (УН). Поједини аутори баве се актуелним

питањима либерализације поштанског тржишта, тј. давањем одговора на питања како пословати након либерализације и које су потребе и очекивања корисника на либерализованом и променљивом поштанском тржишту. Део радова односи се на економију дељења и концепт дељене мобилности, а све у светлу поштанског система.

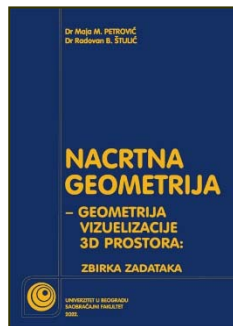
У оквиру секције **Телекомуникациони саобраћај, мреже и сервиси** истраживани су актуелни проблеми и области примене савремених информационих технологија, телекомуникационих сервиса и мрежа. Посебан акценат стављен је на отворена питања везана за имплементацију мобилних мрежа наредне генерације, моделовање профила корисника телекомуникационих сервиса и мрежног саобраћаја, као и примену алата вештачке интелигенције у решавању различитих комплексних проблема у области телекомуникација. У фокусу истраживача нашле су се и различите актуелне теме које се односе на могућност примене IoT (Internet of Things) концепта, почев од имплементација за потребе телеком оператора, развоја вишенамених лабораторијских система све до примена везаних за унапређење квалитета живота људи и њихових свакодневних активности. Део радова посвећен је савременим алатима, техникама и алгоритмима за анализу и обраду видео слике, проблемима везаним за унапређење енергетске ефикасности у *cloud* окружењима, као и развоју концепта будућих паметних градова. Значајна пажња дата је и истраживачким проблемима који разматрају могућност имплементације интелигентних транспортних система (ИТС), са посебним акцентом на проблеме прикупљања и размене ИТС података, оцене нивоа примене ИТС система, развоја савремених система саобраћајне сигнализације, као и анализи ефикасности протокола рутирања за будуће мреже возила.

Помоћни уџбеници:

Др Маја Петровић
Др Радован Штулић

НАЦРТНА ГЕОМЕТРИЈА – ГЕОМЕТРИЈА ВИЗУЕЛИЗАЦИЈЕ 3Д ПРОСТОРА: збирка задатака

Рецензент: др Радомир Мијаиловић,
помоћни уџбеник, II издање, 130 стр., латиница,
ISBN 978-86-7395-435-6

**Др Божидар Раденковић,
Др Милорад Станојевић,
Др Маријана Деспотовић-Зракић,
Др Зорица Богдановић,
Др Марко Ђогатовић, Др Душан Бараћ,
Др Александра Лабус**

РАЧУНАРСКА СИМУЛАЦИЈА – практикум

Рецензенти: др Бранислав Јованић, др Вељко Јеремић,
помоћни уџбеник, I издање, 385 стр., ћирилица,
ISBN 978-86-7680-399-6 (ФОН) и 978-86-7395-448-6 (СФ)

Из предговора: Практикум из Рачунарске симулације резултат је вишегодишњег држања наставе из више предмета који покривају област континуалне и дискретно-стохастичке симулације на Факултету организационих наука и Саобраћајном факултету. Ова публикација на практичан начин приближава читаоцу теоријско градиво које је презентовано у уџбенику Рачунарска симулација. У практикуму је дат свеобухватан опис два симулациона језика, као и велики број примера решених коришћењем тих језика.

Практикум је превасходно намењен студентима Факултета организационих наука који слушају предмете: Симулација и симулациони језици и Виртуална реалности и рачунарска симулација као и Саобраћајног факултета који слушају предмете: Рачунарска симулација, Управљање системима и Моделирање, симулација и анимација. Такође, практикум могу да користе и сви они који желе да се на практичан начин упознају са симулационом методологијом и да стекну основе за коришћење симулационих језика и алата.

...

Основни циљ овог практикума је да студентима обезбеди разумевање и олакша коришћење језика и алата за моделирање и анализу континуалних и дискретних-стохастичких процеса, као и да обезбеди материјал за вежбање и полагање испита из предмета којима је ова публикација намењена.

Практикум из рачунарске симулације се састоји из два дела. У првом делу који се односи на континуалну симулацију дат је детаљан преглед симулационог језика CSMP као и велики број решених примера. На крају првог дела дат је један број нерешених задатака намењених студентима за самостално вежбање. Други део збирке се

односи на дискретну-стохастичку симулацију и у њему је детаљано описан симулациони језик GPSS/FON и дат велики број примера из различитих области.

**Др Бранислава Ратковић,
Др Бранка Димитријевић**

ЛОКАЦИЈСКИ МОДЕЛИ У ЛОГИСТИЦИ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА

Рецензент: др Ненад Бјелић,
помоћни уџбеник, I издање, 152 стр., латиница,
ISBN 978-86-7395-454-7

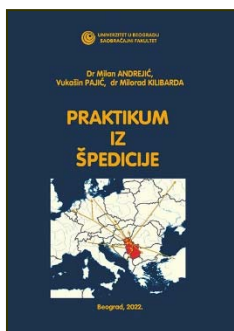

Из предговора: Ова публикација је намењена студентима Саобраћајног факултета у Београду, као помоћни уџбеник за наставу на предметима мастер академских студија „Логистика опасних материја“ и „Посебне области логистике повратних токова и зелене логистике“, као и студентима који на докторским академским студијама слушају предмет „Одабрана поглавља из логистике опасних материја“. Поједина поглавља су намењена и студентима основних академских студија који слушају предмете „Логистика повратних токова“ и „Роба у логистичким процесима“.

Област логистике опасних материја се првенствено бави доношењем одлука о локацији непожељних објеката, њиховом капацитету, технологији која се користи као и одлукама о рутирању возила која обављају транспорт опасних материја. По својој природи, ови проблеми су често вишекритеријумске природе, где се међу циљевима истичу минимизација трошкова, минимизација ризика и равномерна расподела ризика. Постојање вишеструких и често конфликтних циљева приликом доношења одлука о локацији објеката и рутирању возила у логистици опасних материја значајно компликује формулисање математичких модела, као и њихово решавање.

Публикација је организована у четири поглавља. У првом поглављу су представљени основни појмови везани за логистику опасних материја, као и самих опасних материја. У другом поглављу су дати основни појмови везани за ризик у логистици опасних материја и примери процене ризика, док је у трећем поглављу дат преглед основних међународних регулатива које уређују области транспорта, руковања и складиштења опасних материја, као и регулативе у Републици Србији у овој области. У четвртном поглављу након кратког

увода о теорији локације и основним појмовима везаним за проблем лоцирања објеката, представљени су типични локацијски модели за лоцирање непожељних објеката. Публикација садржи 16 модела намењених лоцирању објеката у логистичким системима који садрже опасне материје, као и решене примере за изабране локацијске моделе. Неки од описаних модела су проистекли из вишегодишњег научно-истраживачког рада аутора, док су неки модели преузети као примери из релеватне литературе.

Др Милорад Килибарда
Др Милан Андрејић
Вукашин Пајић

ПРАКТИКУМ ИЗ ШПЕДИЦИЈЕ

Рецензенти: др Слободан Зечевић,
др Светлана Николичић,
помоћни уџбеник, I издање, 416 стр., латиница,
ISBN 978-86-7395-460-8

Из предговора: Глобализација тржишта, пандемија и међународни сукоби само су неки од бројних фактора који захтевају од компанија висок ниво флексибилности, еластичности и отпорности у реализацији међународних робних токова. Последњих година све већи значај се придаје проналажењу алтернативних ланаца снабдевања. За успешно решавање поменутог проблема пре свега је неопходно одлично познавање међународних прописа, правила, конвенција, услова испоруке, докумената, транспортних праваца и других значајних елемената у реализацији међународних робних токова. Улога шпедитерских компанија и логистичких провајдера од кључног је значаја.

Мотиви за настанак овог уџбеника резултат су дугогодишњег искуства аутора у образовном и научно-истраживачком раду, као и интензивној сарадњи са бројним компанијама.

....

Тежња аутора је била да се дају основе најзначајнијих послова и активности уз истовремено анализирање практичних примера са свим детаљима и специфичности. Управо то представља практичне и теоријске доприносе, али и комплексност самог уџбеника.

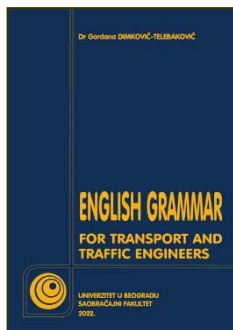
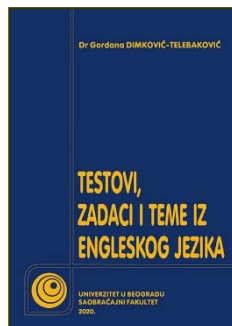
Књига се састоји из седам поглавља. Прво поглавље је посвећено међународним условима испоруке INCOTERMS 2020. У другом поглављу детаљно је описана структура и поступак попуњавања докумената у међународним робним токовима. Практични примери појединих царинских поступака, као и обрачун царинских дажбина обрађени су у трећем поглављу. Четврто поглавље посвећено је инспекцијским процедурама у увозним и извозним токовима. У петом делу овог уџбеника илустровани су примери различитих транзитних поступака, док су у шестом дати најзначајнији аспекти осигурања робе у транспорту. Последња целина представља конкретне примере организације увозних и извозних токова у пракси. Описани примери обухватају све фазе у организацији међународних робних токова у различитим видовима транспорта за различите врсте пошиљки. Ово поглавље уједно представља практичну интеграцију свих претходних поглавља.

Др Гордана Димковић-Телебаковић

ТЕСТОВИ, ЗАДАЦИ И ТЕМЕ ИЗ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

Рецензент: др Предраг Новаков,
помоћни уџбеник, VIII издање,
282 стр., латиница,

ISBN 978-86-7395-427-1

Др Гордана Димковић-Телебаковић

ENGLISH GRAMMAR for Transport and Traffic Engineers

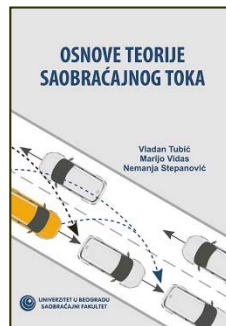
Рецензент: др Предраг Новаков,
помоћни уџбеник, III издање, 92 стр., латиница,

ISBN 978-86-7395-393-9

Др Владан Тубић
Др Маријо Видас
Др Немања Степановић

ОСНОВЕ ТЕОРИЈЕ САОБРАЋАЈНОГ ТОКА

Рецензенти: др Драженко Главић, др Никола Челар,
помоћни уџбеник, I издање, 239 стр., латиница,
ISBN 978-86-7395-457-8

Из предговора: Теорија саобраћајног тока као научна дисциплина, представља темељ и важан ослонац већем броју других научних дисциплина, као што су: Капацитет путева, Управљање и регулисање саобраћаја, Експлоатација и управљање путевима, Планирање саобраћаја, Безбедност саобраћаја, Пројектовање путева и градских саобраћајница, Организација друмског и градског транспорта, Транспортна економија и др.

Теорија саобраћајног тока је од 1970. године постала предмет систематског изучавања на Саобраћајном факултета у Београду, а касније и на осталим сродним факултетима у Републици Србији кроз наставне садржаје и кроз истраживачке теме научних института.

Први пионирски радови из ове научне области и прва уџбеничка литература у Републици Србији публикована је 1980. године, односно 1987. године од стране аутора Проф. др Љубише Кузовића, која је свакако била узор у конципирању овог уџбеника.

Са циљем да се ублажи уочена временска празнина припремљен је овај рад. Ипак, треба истаћи да је у формирању овог рада консултована обимна страна литературе (која у највећој мери није уџбеничког карактера) јер је Теорија саобраћајног тока у периоду после 2000. године са развојем информационих технологија доживела невероватан прогрес како у домену фундаменталних истраживања, тако и у практичној примени.

Изнете напомене указују на објективне тешкоће које су се испречиле при конципирању овог рада, којим је учињен покушај да се Теорија саобраћајног тока изложи и приближи, пре свега студентима и инжењерима саобраћаја, али и свим другим стручњацима који се у свом раду ослањају на ову научну област.

Др Бранимир Станић
Др Ана Трпковић

ЕЛЕМЕНТИ САОБРАЋАЈНОГ ПРОЈЕКТОВАЊА – хоризонтална сигнализација

Рецензент: др Владан Тубић,
помоћни уџбеник, I издање, 264 стр., ћирилица,
ISBN 978-86-7395-462-2

Из предговора: Ова је књига, нема готово никакве сумње, еклектична по најмање два атрибута: први се односи на форму, изворе и приступ, док се други односи, у ствари, на саму еклектику садржаја.

Хоризонтална сигнализација схваћена као скуп различитих графика и визуелних исказа је, једноставно речено, еклектична – није могуће у једном формату дефинисати све њена значења и могућности коришћења. Она постоји у два велика „блока”: први је официјелан, одређен законима и нормама (чије непоштовање подразумева оштре санкције и последице), а други је визуелно отворен, на граници уметности понекад, део обликовања животне средине и урбане слике у којој живи сваки становник града или насеља.

Поменута форма, извори и приступ су такође еклектични јер је садржајима било могуће приступити углавном „електронски” – једноставно, број решења и варијетета хоризонталне сигнализације превазилази лично искуство и објективне могућности. Избор примера је у том контексту, разумљиво, усмерен ка електронским изворима, са циљем да се на најбољи начин потцртају они елементи и решења који илуструју можда и чудесни свет једног, на први поглед, једноставног техничког средства.

У таквом приступу, ова књига више отвара него што закључује – њен облик је комбинација албума, есеја, анализа и инжењерско-техничких података приказаних тако да читаоцима, садашњим и будућим саобраћајним инжењерима, дају увид у део једне области која је професионално врло важна, али и отворена за различите облике деловања у будућности.

**Др Бојана Мирковић
Др Војин Тошић
Др Обрад Бабић**

ВАЗДУХОПЛОВНА ПРИСТАНИШТА – практикум

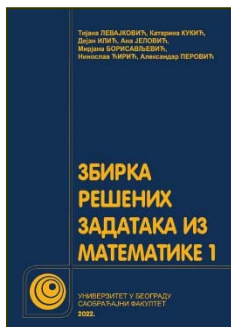
Рецензент: др Станислав Павлин,
помоћни уџбеник, III допуњено и измењено издање,
230 стр., е-књига, латиница,
ISBN 978-86-7395-459-2

DOI [10.37528/FTTE/9788673954592.VZ](https://doi.org/10.37528/FTTE/9788673954592.VZ)

Из предговора: Овај Практикум представља ново допуњено издање помоћног уџбеника „Ваздухопловна пристаништа – Практикум“ из 2010. године (прво издање из 1980, „Приручник за израду годишњег задатка из предмета“). Допуне су сачињене у складу са текућим наставним програмом предмета „Ваздухопловна пристаништа 1“ и „Ваздухопловна пристаништа 2“, као и променама у међународним прописима, првенствено документима Међународне организације за цивилно ваздухопловство, ICAO (International Civil Aviation Organization) и Европске агенције за безбедност ваздушног саобраћаја, EASA (European Union Aviation Safety Agency). Оне су такође и резултат искуства аутора у настави, истраживањима и консултантском раду у протеклом периоду.

....

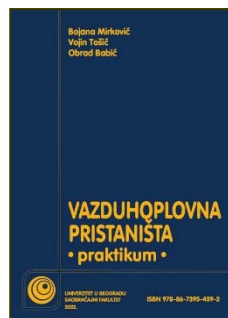
У показним примерима у оквиру Практикума аутори се позивају на ICAO стандарде и препоруке, будући су они универзално применљиви на нивоу целог света. У земљама Европске Уније, као и у Републици Србији, директно се примењују сертификациони захтеви како их дефинише EASA, а који се до данас у свему поклапају са одговарајућим смерницама ICAO-а.

**Др Тијана Левајковић, Др Катарина
Кукић, Др Дејан Илић, Др Ана Јеловић,
Др Мирјана Борисављевић, Др Нинослав
Ћирић, Др Александар Перовић**

ЗБИРКА РЕШЕНИХ ЗАДАТАКА ИЗ МАТЕМАТИКЕ 1

Рецензент: др Ранко Недељковић,
помоћни уџбеник, III издање, 449 стр., ћирилица,
ISBN 978-86-7395-333-5

Ауторизоване скрипте:

**Др Гордана Радивојевић
Др Дражен Поповић
Милица Митровић**

ПРИМЕНА ГЕОГРАФСКИХ ИНФОРМАЦИОНИХ СИСТЕМА У ЛОГИСТИЦИ

ауторизована скрипта, I издање, 422 стр., е-књига, латиница,
ISBN 978-86-7395-449-3

DOI [10.37528/FTTE/9788673954493.LO](https://doi.org/10.37528/FTTE/9788673954493.LO)

**Др Гордана Радивојевић
Др Дражен Поповић
Милица Митровић**

КОНТРОЛИНГ И ПЕРФОРМАНСЕ У ЛОГИСТИЦИ

ауторизована скрипта, I издање, 385 стр., е-књига, латиница,
ISBN 978-86-7395-450-9

DOI [10.37528/FTTE/9788673954509.LO](https://doi.org/10.37528/FTTE/9788673954509.LO)

Брошура:

**Саобраћајни факултет
– издавачка делатност**

ПУБЛИКОВАНИ НАСЛОВИ ТОКОМ 2022. ГОДИНЕ

брошура, 24 стр.,
електронско издање, ћирилица

